

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 775
din 16.12.2008

Dosar nr: 655/2008

Petiția nr: 12198/19.09.2008

Petent: D T

Reclamat: Biblioteca Județeană „Bod Peter” - Bod Peter Megyei Konyvtar

Obiect: condiționarea participării la concurs de cunoașterea limbii maghiare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și adresa petentului

I.1.1. D T

I.2. Numele și domiciliul ales al reclamatului

I.2.1. Consiliul județean Covasna, cu sediul în Sfântu Gheorghe, Piața Libertății, nr. 4, jud. Covasna

II. Obiectul sesizării

Consiliul Județean Covasna a scos la concurs postul de director al Bibliotecii Județene „Bod Peter” – Bod Peter Megyei Konyvtar și printre condițiile de înscriere la concurs se afla și aceea de cunoaștere a limbii maghiară.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul consideră discriminare impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare la concursul pentru postul de director al Bibliotecii Județene „Bod Peter” - Bod Peter Megyei Konyvtar.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 04.11.2008 la sediul CNCD. Părțile au fost prezente la audiere, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu nr. 12198/19.09.2008 arată că în data de 15 septembrie 2008 Consiliul Județean Covasna a organizat un concurs pentru ocuparea postului de director al Bibliotecii Județene „Bod Peter” - Bod Peter Megyei Konyvtar, în data de 21 august făcând publica condițiile impuse candidațiilor, între acestea fiind și obligativitatea cunoașterii limbii maghiare. Ulterior citării și audierii, petentul a depus adresa nr. 14295/11.11.2008 în care arăta că directorul bibliotecii județene nu indexează cărți, nu întocmește clasamente, nu este obligat să cunoască titlurile, nu este cel care împrumută cărți cititorilor etc.

Prin adresa nr. 9996/10.11.2008, înregistrată la CNCD cu nr. 14353/11.11.2008, reclamata a arătat că petentul nu s-a documentat înainte de a afirma aspecte care se referă la legalitatea desfășurării unui concurs, aceste aspecte nefiind în competența de soluționare a CNCD. Referitor la fișa postului, care a fost solicitată de membrii colegiului director la audieri, se arată faptul că în cazul persoanelor de conducere cu care se încheie un Contract de management nu se mai întocmește separat o fișă a postului, atribuțiile care sunt prevăzute în aceasta făcând parte integrantă din Contractul de management.

În întâmpinarea depusă de reclamat la momentul audierilor se arată că biblioteca este un așezământ de promovare culturală, care funcționează în interesul comunității județene, îndeplinind funcție de educare în masă. Reclamata arată că ținând cont de faptul că populația de naționalitate maghiară reprezintă 74% din populația județului, accesul pentru maghiari la propria cultură se poate asigura în mod real și efectiv numai în cazul în care cel care asigură îndeplinirea atribuțiilor bibliotecii județene cunoaște cel puțin limba minorității a cărei activități culturale le va coordona. Reclamata precizează că nu a impus condiția naționalității maghiare, ci doar cunoașterea limbii maghiare, fără a preciza nivelul de cunoaștere.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, petentul reclamă impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare pentru participarea la ocuparea postului de director al Bibliotecii Județene „Bod Peter” -

În drept, Colegiul Director reține că potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială definește prin art. 1 discriminarea rasială prin următoarele: „În prezenta convenție, expresia «discriminare rasială» are în vedere orice deosebire, excludere, restricție sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică, care are ca scop sau efect de a distruge sau compromite recunoașterea, folosința sau exercitarea în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alt domeniu al vieții publice.”

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire,

excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Potrivit art. 5 din același act, „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată”.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (2) și (3) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale cu modificările și completările „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale și cu aparatul propriu de specialitate aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă.” „În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective.” Astfel, cunoașterea limbii materne de către angajații autorităților locale este necesară în cazul în care aceștia au atribuții privind relații cu publicul. În interpretare *per a contrario*, în celelalte posturi o astfel de condiție nu este necesară.

În analiza obiectului plângerii deduse soluționării, Colegiul Director a reținut faptul că între condițiile afișate pentru ocuparea postului se afla „cunoașterea, pe lângă limba română, a limbii maghiare și a unei alte limbi oficiale a Uniunii Europene”. La concurs s-au înscris cinci candidați, toți de naționalitate maghiară, iar după proba scrisă, la interviu fiecare candidat a avut la dispoziție 45 de minute, dintre care 15 pentru traducerea în limba străină cunoscută de candidat a unui fragment din proiectul de management, redactarea în format electronic a acestei traduceri și transmiterea ei prin e-mail. Colegiul director a mai reținut faptul că în contractul de management se prevedeau obligațiile managerului, respectiv:

- a) să asigure gestionarea și administrarea integrității patrimoniului Bibliotecii Județene „Bod Peter” – Bod Peter Megyei Konyvtar,
- b) să îndeplinească obligațiile asumate
- c) să îndeplinească programele și proiectele culturale minimale proprii, precum și indicatorii economici și indicatorii culturali
- d) să elaboreze și să aplice strategii specifice, în măsură să asigure desfășurarea în condiții performante a activității curente și de perspectivă a instituției
- e) să selecteze, să angajeze, să promoveze, să premieze, să sancționeze și să concedieze personalul salariat, cu respectarea dispozițiilor legale
- f) să stabilească atribuțiile de serviciu pe compartimente ale persoanei angajate
- g) să adopte măsuri în vederea îndeplinirii bugetului anual de venituri și cheltuieli al instituției
- h) să asigure respectarea destinației alocațiilor bugetare aprobate de ordonatorul principal de credite
- i) să administreze, cu diligența unui bun proprietar, patrimoniul Bibliotecii Județene „Bod Peter” - Bod Peter Megyei Konyvtar,
- j) să reprezinte instituția în raporturile cu terții

- k) să încheie acte juridice în numele și pe seama Bibliotecii Județene „Bod Peter” - Bod Peter Megyei Konyvtar,
- l) să prezinte angajatorului situația economico-financiară a instituției, modul de realizare a obiectivelor și indicatorilor din proiectul de management, inclusiv măsurile pentru optimizarea activității acesteia, când este cazul
- m) să ia măsuri pentru asigurarea pazei instituției și pentru asigurarea pazei contra incendiilor în instituție
- n) să stabilească măsuri privind protecția muncii, pentru cunoașterea de către salariați a normelor de securitate a muncii.

Colegiul Director constată că fără o justificare obiectivă, Consiliul Județean a impus cunoașterea limbii maghiare, prevederile art. 2 alin 1 și art. 5 din OG nr. 137/2000 fiind încălcate atunci când au fost stabilite condițiile de concurs deoarece restricția la concurs a persoanelor care nu cunosc limba maghiară este evidentă. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a elaborat Instrucțiunea nr. 1 /2003 referitoare la obligațiile angajatorilor sau reprezentanților acestora, precum și ale autorilor, realizatorilor de anunțuri publicitare și reprezentanților acestora cu privire la condiționarea prin anunț și/sau concurs a ocupării unui post, precum și publicarea acestor anunțuri. Această Instrucțiune prevede în articolul 1 că *“Angajatorii sau reprezentanții acestora care anunță ocuparea unui post prin material publicitar și/sau mesaj publicitar, oricare ar fi mijlocul de comunicare ce face posibil transferul informației, au obligația, potrivit principiului egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, de a asigura liberul acces la toate etapele procesului de angajare tuturor persoanelor, fără nici o deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială sau apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, sex sau orientare sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege.”*

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1 și 5 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată - cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință;

2. sancționarea cu **avertisment** a Consiliului Județean Covasna, prin reprezentant, cu sediul în Sfântu Gheorghe, Piața Libertății, nr. 4, jud. Covasna – **5 voturi pentru, 2 împotriva** (Istvan Haller, Dragoș Niță)

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancțiunea faptei de discriminare

1. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare.

2. **Ordonanța nr. 2/2001**, actualizată, la art. 7 alin. 3 prevede că avertismentul poate fi aplicat și în cazul în care o astfel de sancțiune nu este expres prevăzută de lege (alin. 3), arătând că „avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă”.

3. Limitarea accesului la un loc de muncă din cadrul unei instituții publice are o gravitate deosebită, astfel nu se poate invoca prevederea art. 7 alin. 2 al **O.G. nr. 2/2001**.

4. Discriminarea prezentată de petent vizează un grup de persoane (cea a nevorbitoarelor de limbă maghiară, în mod indirect atingând comunitatea românilor din regiune), ceea ce, în conformitate cu art. 26 alin 1 al **O.G. nr. 137/2000**, trebuie sancționată mai sever.

5. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

În concluzie, consider că fapta de discriminare trebuie sancționată cu amendă contravențională.

3. Recomandă Președintelui Consiliului Județean Covasna să depună diligențele necesare pentru promovarea egalității de șanse în materie de angajare și profesie;

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților

VII. Modalitatea de plată a amenzii - Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE ANA MONICA – Membru

Data redactării 30.12.2008

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 zile, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

